

การวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๑. ภายหลังจากที่กฎหมายฉบับนี้มีผลบังคับใช้จะมีบุคคลที่ได้รับผลกระทบดังต่อไปนี้
  - ๑.๑ ผู้ประกอบกิจการโรงงาน
  - ๑.๒ บุคคลทั่วไป
  - ๑.๓ หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง

๒. ภายหลังจากที่กฎหมายฉบับนี้มีผลบังคับใช้จะเกิดผลกระทบด้านเศรษฐกิจดังนี้
  - ๒.๑ การกำหนดให้ความเป็นโรงงานตามกฎหมายให้มีขนาดใหญ่ขึ้นนั้นจะทำให้กิจการขนาดเล็กไม่จำเป็นต้องมาดำเนินการตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ทำให้สามารถจัดตั้งได้ง่ายขึ้นจะส่งผลดีต่อระบบเศรษฐกิจ นอกจากนี้การกำหนดข้อยกเว้นการบังคับใช้พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ กับกิจการบางประเภท หรือการยกเว้นการบังคับใช้พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ สำหรับการขยายโรงงานในบางลักษณะล้วนแล้วแต่จะทำให้การประกอบกิจการโรงงานขนาดใหญ่เกิดความสะดวก รวดเร็วมากขึ้นส่งผลดีต่อระบบเศรษฐกิจ ในภาคอุตสาหกรรมโดยรวม
  - ๒.๒ การปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมใหม่มีเพดานสูงขึ้นไม่มาก รวมทั้งกำหนดค่าธรรมเนียมในการอนุญาตหรือดำเนินการอื่นเพิ่มขึ้นจากเดิมนั้น แม้จะมีผลกระทบต่อทรัพย์สินของผู้ประกอบกิจการโรงงานบ้าง แต่ไม่มากเกินไปกว่าที่หน่วยงานของรัฐควรจะได้รับจากการให้บริการแก่ผู้ประกอบกิจการ ประกอบกับอัตราค่าธรรมเนียมเดิมใช้บังคับมาเป็นเวลานานถึง ๒๕ ปีแล้วยังไม่เคยมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงใด ๆ เลย ค่าธรรมเนียมเดิมจึงไม่เหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปมาก
  - ๒.๓ การกำหนดให้ต้องมีการรับรองการปฏิบัติตามกฎหมายนั้นอาจมีผลกระทบต่อทรัพย์สินของผู้ประกอบกิจการโรงงานบ้าง แต่กรณีดังกล่าวกำหนดขึ้นไว้เพื่อการแก้ไขปัญหาส่วนรวมในเรื่องที่เกี่ยวกับเหตุเดือดร้อนรำคาญซึ่งอาจเกิดขึ้นกับบุคคลหรือทรัพย์สินของบุคคลอื่นซึ่งถือเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ ดังนั้น จึงเป็นความจำเป็นที่ผู้ประกอบกิจการโรงงานอาจจะได้รับผลกระทบเชิงลบทางด้านเศรษฐกิจบ้าง แต่ก็เกินไปเพื่อประกันมิให้เกิดผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวมอันจะทำให้เกิดความยั่งยืนในการประกอบกิจการโรงงานควบคู่กับการดำรงชีพของประชาชน อนึ่ง คณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตัดหลักเกณฑ์การประกันภัยของโรงงานออกจากร่างกฎหมายนี้ ซึ่งกระทรวงอุตสาหกรรมไม่เห็นพ้องด้วย จึงเห็นควรกำหนดให้มีการประกันภัยลงในร่างกฎหมายนี้ด้วย

๓. ภายหลังจากที่กฎหมายฉบับนี้มีผลบังคับใช้จะเกิดผลกระทบด้านสังคมดังนี้
  - ๓.๑ การกำหนดให้ผู้ประกอบกิจการต้องมีการรับรองตนเองเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย จะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเคร่งครัดมากยิ่งขึ้น เนื่องจากมีการรับรองดังกล่าวจะมีบุคคลอื่นรับรองอีกชั้นหนึ่ง เพื่อให้เกิดความแน่ใจได้มีการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างถูกต้องแล้วเช่นเดียวกับการตรวจสอบโรงงาน โดยพนักงานเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรณีนี้จึงทำให้บุคคลโดยรอบโรงงานจะได้รับการคุ้มครองและเกิดความแน่ใจว่าผู้ประกอบกิจการโรงงานได้ปฏิบัติตามกฎหมายครบถ้วนแล้ว ทำให้ไม่เกิดปัญหาเหตุเดือดร้อนรำคาญ หรือปัญหาสิ่งแวดล้อม แต่อย่างไรก็ดี อนึ่ง คณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตัดหลักเกณฑ์การประกันภัยของโรงงานออกจากร่างกฎหมายนี้ ซึ่งกระทรวงอุตสาหกรรมไม่เห็นพ้องด้วยจึงเห็นควรกำหนดให้มีการประกันภัยลงในร่างกฎหมายนี้ด้วย เนื่องจากการกำหนดให้มีการประกันการประกอบกิจการโรงงานจะทำให้การแก้ไข

เสียหายผลอันเนื่องมาจากโรงงานก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญ เป็นไปโดยรวดเร็วและไม่ทำให้เกิดผลกระทบในวงกว้าง กรณีนี้ย่อมเป็นผลดีกับบุคคลหรือทรัพย์สินที่อยู่โดยรอบโรงงาน

๓.๒ การกำหนดให้ความเป็นโรงงานตามกฎหมายให้มีขนาดใหญ่ขึ้น ทำให้โรงงานขนาดเล็กไม่อยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งโรงงานเหล่านี้จะไม่ถูกควบคุมกำกับดูแลภายใต้หลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ แต่อย่างไรก็ตามโรงงานดังกล่าวนี้อาจถูกควบคุมจากกฎหมายอื่น ๆ ในลักษณะเดียวกันที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีนี้ แม้จะเกิดผลกระทบต่อบุคคลหรือทรัพย์สินก็เป็นผลกระทบที่อยู่ในระดับที่ควบคุมได้

๔. ภายหลังจากที่กฎหมายฉบับนี้มีผลบังคับใช้จะเกิดผลกระทบด้านอื่น ๆ

มีการปรับปรุงการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการขยายโรงงานและการอื่น ๆ ทำให้เกิดความรวดเร็ว โปร่งใส ส่งเสริมให้เกิดการประกอบอุตสาหกรรมมากขึ้น รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดความต่อเนื่องของอุตสาหกรรมเดิม

๕. ภายหลังจากที่กฎหมายฉบับนี้มีผลบังคับใช้อาจมีการจำกัดสิทธิเสรีภาพดังนี้

๕.๑ ผู้ตรวจสอบโรงงานหรือเครื่องจักร หรือให้การรับรองที่เป็นเอกชนจำเป็นต้องได้รับใบอนุญาตก่อน และต้องมีการต่ออายุ หรืออาจถูกพักใช้หรือเพิกถอนการอนุญาตได้ และอาจถูกดำเนินคดีอาญาอีกด้วย หากกระทำผิดตามที่กฎหมายบัญญัติ

๕.๒ การเพิ่มประเภทหรือชนิดของการประกอบกิจการโรงงานเดิม ต้องได้รับความเห็นชอบก่อน เนื่องจากการเพิ่มประเภทอาจมีการเพิ่มเติมเครื่องจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตและส่งผลถึงสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย

๕.๓ การเลิกประกอบกิจการโรงงานต้องแจ้งล่วงหน้าก่อน และหากเลิกประกอบกิจการโรงงานแล้ว แต่สถานที่ประกอบกิจการโรงงานยังอาจก่อให้เกิดอันตรายความเสียหาย หรือความเดือดร้อนแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน ยังคงให้ผู้แจ้งเลิกยังคงมีสถานะผู้ประกอบการโรงงาน เพื่อดำเนินการตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ให้แก่ไขปรับปรุงโรงงานที่เลิกกิจการได้

๖. ประโยชน์ที่จะได้รับเมื่อกฎหมายมีผลบังคับใช้แล้ว

๖.๑ เกิดประโยชน์ต่อประชาชนเนื่องจาก การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายในครั้งนี้ เป็นการปรับปรุงภารกิจเกี่ยวกับการประกอบกิจการโรงงานเพื่อให้สะดวก รวดเร็วยิ่งขึ้น จึงเป็นประโยชน์แก่ผู้ประกอบการโรงงานมากขึ้น ในส่วนของประชาชนทั่วไปนั้น ยังได้รับการคุ้มครองความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวันอยู่เช่นเดิม เนื่องจากแม้จะได้มีการปรับปรุงภารกิจให้สะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น แต่ยังคงหลักการการตรวจสอบของพนักงานเจ้าหน้าที่และผู้ตรวจสอบเอกชนรวมทั้งเพิ่มหลักการรับรองตนเองของผู้ประกอบการโรงงานว่าตนเองได้ปฏิบัติตามกฎหมายแล้ว โดยมีผู้รับรองอื่นอีกชั้นหนึ่ง คือ ผู้ตรวจสอบและรับรองเอกชน

๖.๒ เกิดประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคมเนื่องจาก การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายครั้งนี้ จะทำให้โรงงานขนาดเล็กและขนาดกลางไม่ต้องขออนุญาตมีจำนวนมากขึ้น ทำให้ภาคอุตสาหกรรมขนาดเล็กและขนาดกลางขับเคลื่อนไปได้อย่างยั่งยืนและเป็นฐานการผลิต สำหรับภาคอุตสาหกรรมขนาดใหญ่จะได้รับความสะดวกในการประกอบกิจการโรงงานมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการขยายโรงงาน หรืออื่น ๆ กรณีนี้จึงทำให้ภาคอุตสาหกรรมเกิดความมั่นคงและพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง โดยการพัฒนา ยังคงหลักการการคุ้มครองความเป็นอยู่ของประชาชนให้อยู่ในสภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ไม่ก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญเช่นเดิม ทั้งนี้

เนื่องจากการรับรองของผู้ประกอบกิจการโรงงานในการที่จะปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด การพัฒนาในลักษณะดังกล่าวจึงทำให้นำมาซึ่งความยั่งยืน

- ๖.๓ การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายครั้งนี้โดยภาพรวมทำให้เกิดความสะดวกในการประกอบกิจการโรงงานเพิ่มขึ้น จึงทำให้สามารถวางแผนการประกอบกิจการได้อย่างเหมาะสมกับต้นทุน
  - ๖.๔ การปรับปรุงกฎหมายจะเป็นการอำนวยความสะดวกในการประกอบกิจการโรงงานให้เป็นไปอย่างไม่มีอุปสรรค จึงเป็นปัจจัยในการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้อีกทางหนึ่ง
  - ๖.๕ การกำหนดให้การตั้งโรงงานเพื่อการวิจัยและพัฒนาไม่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ กรณีนี้จึงเป็นการส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาได้อีกทางหนึ่ง
๗. เมื่อกฎหมายมีผลบังคับใช้จะมีการเสริมสร้างประสิทธิภาพหรือนวัตกรรมในการปฏิบัติราชการดังนี้
    - ๗.๑ การกำหนดระยะเวลาในการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ทำให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติราชการ สร้างความเชื่อมั่นให้ภาคเอกชน
    - ๗.๒ การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมใหม่ให้มีความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจจะทำให้รัฐมีรายได้เพิ่มขึ้น กรณีนี้จึงสามารถลดภาระงบประมาณของรัฐได้ทางหนึ่ง
  ๘. ภายหลังจากที่กฎหมายฉบับนี้มีผลใช้บังคับ สามารถประเมินผลและทบทวนได้ตาม พระราชกฤษฎีกาการทบทวนความเหมาะสมของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๘
  ๙. เมื่อกฎหมายฉบับนี้มีผลใช้บังคับอาจเกิดความยุ่งยากในการปฏิบัติในเบื้องต้น เนื่องจากบทบัญญัติบางเรื่องเป็นเรื่องใหม่ แต่เมื่อได้ลงมือปฏิบัติแล้วก็จะเกิดประโยชน์ต่อการประกอบกิจการในภาคอุตสาหกรรมโดยรวม
  ๑๐. เมื่อกฎหมายฉบับนี้มีผลใช้บังคับจะเกิดความคุ้มค่าเนื่องจาก การปรับปรุงภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการโรงงาน เช่น การลดอุปสรรคในการตั้งโรงงานขนาดเล็กและขนาดกลาง จะเกิดการลงทุนในภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น เป็นประโยชน์กับประเทศและประชาชนเกี่ยวกับการจ้างงานเพิ่มขึ้น สำหรับการอนุญาตเกี่ยวกับโรงงานแม้ยังคงมีอยู่ ซึ่งอาจจะเป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพในการประกอบกิจการนั้น แต่ก็เกินไปเพื่อรักษาประโยชน์ของประชาชนทั่วไปที่จะได้รับสิ่งที่ไม่เป็นปัญหาที่เดือดร้อนรำคาญและไม่เป็นปัญหาภัยกับสภาพสิ่งแวดล้อม การใช้งบประมาณกับภารกิจดังกล่าวนี้จึงมีความคุ้มค่าอย่างยิ่ง
  ๑๑. จากการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่..) พ.ศ. .... ทั้งในส่วนที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ และในส่วนที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจแก้ไข จึงเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่..) พ.ศ. .... นี้ มีความเหมาะสมที่จะออกบังคับใช้เป็นกฎหมายต่อไป